Proletari din toate țările, uniți-vă !

Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste, pentru cauza partidului — înainte !

Scînteia pionierului

GAZETĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Anul XVII nr. 49 (1093) * miercuri 7 decembrie 1966 * 8 pag. 30 bani

— Alo! Cu tăticu, vă rog! Trebuie să-i dau o veste importantă!

Foto : Grigore PREPELIȚĂ

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR :

- Datini de Acad. Victor EFTIMIU
- Istoria unei școli — de FLORENȚA ALBU
- Al 32-lea detașament — REPORTAJ
- Trebuie să-mi schimb umbrela — schiță de CONSTANȚA NICULESCU
- În pag. 4-5: SURPRIZA NUMĂRULUI, special pregătită pentru cititori. Ce anume ? Veți afla deschizînd gazeta...
- PULBEREA ARGINTIE
- STUDIOUL CINEMATOGRAFIC „S. P." PREZINTĂ
- Rubrica „CELE MAI MARI PORTURI DIN LUME"
- Altă surpriză: „CINE ȘTIE MAI MULT" — un concurs pentru voi dotat cu premii.

PRIETENIE VECHE SAU... ÎNVECHITĂ ?

Ne impresionează plăcut cînd auzim că între cutare și cutare există o „prietenie veche". Nimic mai frumos decît așa ceva. În ajutorul acestui fel de relație vine și înțelepciunea populară : prietenia e ca vinul ; cu cît e mai veche, cu atît e mai bună.

Dar se aude dintr-o dată în școală, sau în cartier, că faimoasa amiciție dintre cei doi s-a rupt. Stupefacție pe toată linia. **„Și ce prietenie veche era... Se cunoșteau dintr-a-întîia !".** Vechimea, deci, presupune adîncimea relației. Motivele unei astfel de rupturi ar trebui să fie dramatice. Cînd colo...

— De ce v-ați certat ?

— Ea e de vină, că m-a scris pe tablă la „nedisciplinați", iar eu nu făcusem nimic. (!)

— Nu e adevărat, ea e de vină, fiindcă...

Dar să trecem mai departe.

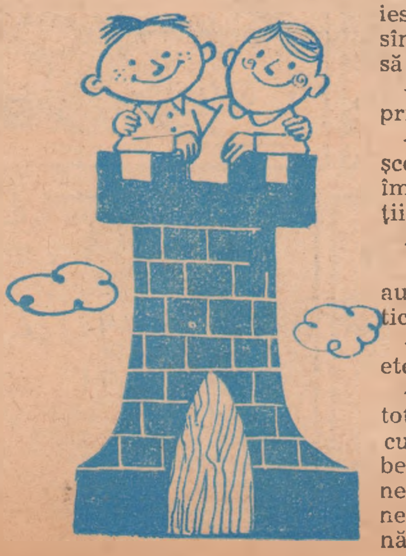
— El s-a supărat primul, că nu l-am ales în echipa de fotbal a clasei.

— Și tu ? — intervin eu în discuție.

— Apoi i-am întors și eu spatele...

— El se lăuda mereu cu Jean Marais. Și mie nu-mi place...

O legătură de ani de zile terminată așa, dintr-un fleac, și din care „protagoniștii" ies foarte țîfnoși, te dezamăgește și... te scutește să mai cercetezi „ce a fost, cum a fost". Nu însă o **prietenie veche** ca cea dintre Băltoiu Mariana și Florescu Maria, clasa a VI-a, Școala generală nr. 3 din Roșiori. Și ele s-au cunoscut tot „dintr-a-ntîia". Acum un an s-au certat și n-au vorbit pînă de curînd. Astăzi sînt în relații reci, „oficiale". Stau în aceeași bancă, locuiesc aproape, părinții lor sînt prieteni... Trebuie deci să continue aparențele.

— Ce făceați cînd erați prietene ?

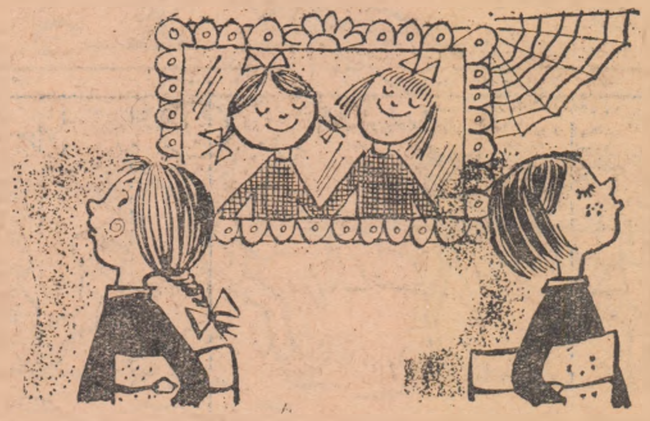
— Veneam împreună la școală, ne întorceam acasă împreună, ne făceam lecțiile.

— Și altceva ?...

Tăcere și mirare. N-au auzit și de alte caracteristici ale prieteniei.

— Dar cum ați ajuns prietene ?

— În clasa întîi' dintre toți copiii din cartier n-o cunoșteam decît pe ea. Vorbeam mai mult amîndouă, ne înțelegeam bine, părinții ne încurajau. Eram împreună și ne-am obișnuit așa.

— Dar în clasele mai mari, în afară de venirea la școală și de întoarcerea acasă, împreună, ce mai făceați ?

— ? !

— Nu mergeați amîndouă la film, în excursii ?

— Nu prea. Printr-a cincea, eu m-am apropiat de literatură, mergeam la filme, cunoșteam nume de actori, dansam în echipa școlii. Ei nu îi plăceau filmele. Citea multă istorie. Nu știu de ce a devenit posacă, tristă. Nu mai rîdea de loc și mă mustra pe mine pentru zburdălnicia mea.

— Cînd v-ați despărțit, v-ați certat ?

— Nu. Așa, dintr-o dată, n-am mai vorbit.

De fapt n-aveau ce să-și mai spună ; prietenia se învechise, încremenise în tiparele din clasa întîia : mersul acasă, la școală — iar ele crescuseră...

Ilie TRAIAN

Al 32-lea detașament

Un moment emoționant: cel mai tînăr pionier primește drapelul unității de pionieri.

— Pe tine cine te-a invitat ? mă întrebară doi ochi negri și un zîmbet vesel.

Dusă pe gînduri, nu observasem zgîtia de fată de lîngă mine ce se chinuia de zor să atingă podeaua cu vîrful pantofului, și la care nu ajungea și pace !

— Am venit așa, pentru că mi s-a părut frumos afară, pentru că-mi plac copiii — mai ales cei politicoși — și pentru că, de ce să te mint, îmi place să-i văd, frumoși și emoționați, în adunările pe care le pregătesc cu grijă !

— Și aici o să fie... adunare ? rosti cu greutate cuvîntul interlocutoarea mea. Eu credeam că o să fie serbare. El — și arătînd cu degetul spre un băiețel ceva mai mare ca ea, cîrn și cu ochii albaștri — mi-a spus c-o să fie o serbare. Cu copii mai mari și cu copii mai mici.

— Așa ți-a spus ? Atunci să știi că așa o să fie ! Hai să vedem.

Școala generală nr. 5 din Capitală organizase **ieșirea din pionierat a elevilor trecuți de 14 ani și formarea detașamentului de pionieri la clasa a III-a.** În sala de festivități unde se organizase adunarea, erau atît de multe flori, că ai fi spus că sîntem în plină primăvară !

Deodată, peste zumzetul sălii se așternu liniștea și în sală intrară doi copii, **dintre cei mari, o fată și un băiat, purtînd drapelul tricolor al patriei și drapelul roșu al unității de pionieri.** Tîrnoveanu Irina, din clasa a VIII-a D, care, cu un an în urmă primise carnetul roșu de utecistă, se adresa copiilor. Frazele ei erau scurte, aproape repezi, ca bătăile unei inimi încărcate de emoție. Își amintea cu drag ziua primirii cravatei roșii, eveniment ce coincidea, pentru țară, cu a 40-a aniversare a partidului nostru. Notele bune, prezența permanentă în organizarea activităților pionierești erau primele datorii ale fetiței ce primise cravata roșie. În organizația de pionieri a trăit cele mai frumoase vacanțe, amintiri însorite din anii copilăriei. Tot aici a învățat să iubească și să prețuiască colectivul ; prestigiul clasei a fost un alt lucru învățat în organizația de pionieri. Apoi anii au trecut și Irina a urcat încă o treaptă în viața ei de adolescentă : a fost primită în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist. Obligații mai mari — mîndria de a face parte din rîndurile tineretului nostru care și-a înscris cu glorie numele în cartea de aur a construcției socialismului.

Și azi ea retrăiește prin colegii ei din clasa a VII-a și, alături de cei dintr-a treia, cele două evenimente ale vieții ei. Și Irina ascultă ca și noi, cei din sală, numele cîtorva copii de 14 ani, cei mai buni la învățătură și în activitățile de pînă acum... Țițeica Ștefan, Avram Mihaela, Pietraru Vladimir, Goldemberg Dalia, Moroianu Ovidiu, Arhire Cornelia Vera, Șerban Daniel, Brașoveanu Petre, Bucur Stela... Pe unii dintre ei îi cunoaște de la activitățile pionierești. Profesorii din sală, invitații adunării, sînt emoționați. Ei cunosc bine pe fiecare copil. L-au urmărit zile, nespus de multe zile, acolo, în banca lui. Ei i-au învățat nu numai istoria, matematica sau fizica. Ei au dăruit, ei au investit în acești copii grija pentru tot ce te reprezintă, pentru tot ce-ți determină personalitatea. Și copiii de odinioară sînt azi mici personalități față în față cu adolescența. **În fața lor, a copiilor de 14 ani stau ei, cei mai tineri pionieri ai școlii, elevii clasei a III-a A, componenții detașamentului cu numărul 32.** Un utecist, un băiat înalt și subțirel, predă unui băiat cu nasul cîrn și ochii albaștri, albumul, în care, foștii pionieri au consemnat momentele mai importante din viața acestui colectiv pionieresc. Și cum stau așa față în față, aceste două generații de copii, îmi place să cred că albumul este o ștafetă, o torță predată celui mai mic pionier. Iar el — și prin el toți ceilalți — au datoria s-o ducă aprinsă, mai departe

Bicleanu Roxana, Cristea Mihai, Tener Wanda, Barbu Emilia se pregătesc din clasa întîi pentru acest moment : pînă în prezent n-au luat nici o notă mai mică de 10 !

La clasica întrebare : **ce vrei să fii cînd vei fi mare,** ei, cei dintr-a treia. răspund : **naturalist, matematician, cîntăreață, cosmonaut, arhitectă, aviator, sportiv** și **inginer, muzician...**

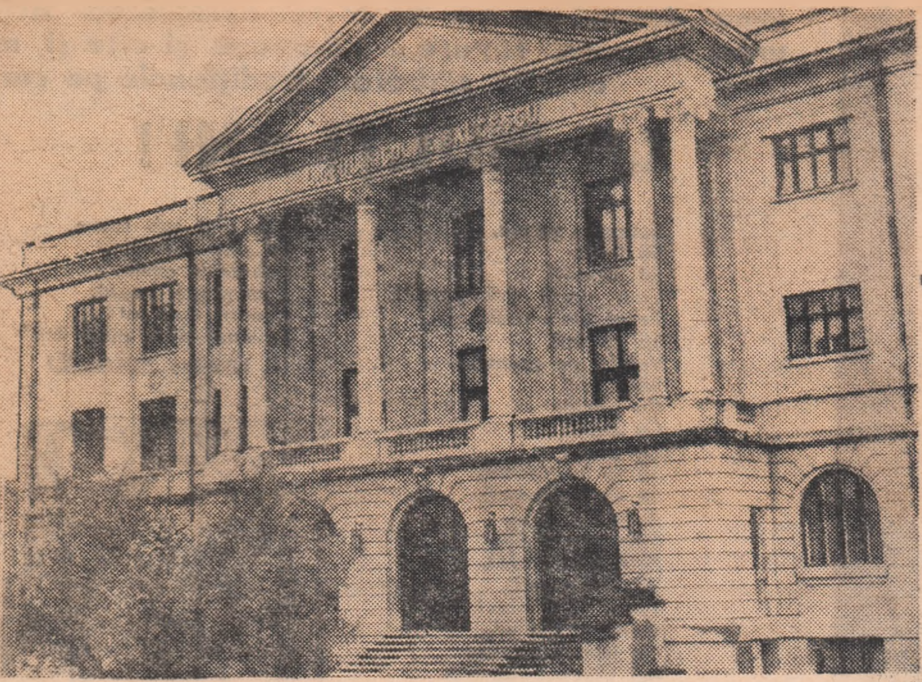
— Cu cel mic, cel care-a primit albumul — mi-a amintit vecina mea de scaun prezența ei — locuiesc în același bloc. **El** m-a invitat!

Și-apoi a tăcut din nou, urmărind serioasă tot ce se întîmplă în jur. În gravitatea ei, deslușesc ușor bucuria de a fi prietenă cu **acel** pionier.

Cei mai mici pionieri duc acum drapelul tricolor al patriei și drapelul roșu al unității de pionieri. Adunarea a luat sfîrșit. Între copii, între cei mari și cei mici, se schimbă daruri, buchete de flori. Cîțiva pionieri mititei pornesc prin sală, printre invitați, cu cutiile pline de bomboane de ciocolată. Băiatul cu albumul este printre ei. Are obrajii roșii de emoție. Ajunge și la noi și o servește atent, fără să vorbească, pe vecina mea de scaun. Fetița ia o bomboană și-i mulțumește.

Elena SKIBINSKY

Actualul local al şcolii.

ISTORIA
UNEI
ŞCOLI

Liceul „Nicolae Bălcescu" din Bucureşti

de Florenţa ALBU

Şcoala ta .Inveţi zi de zi aici, între zidurile acestea pe care le umple lumina soarelui şi a cărţii. Descoperi lumea, poposind an de an, clasă după clasă la izvoarele cunoaşterii. Profesorii îţi stau aproape, plecaţi lîngă fruntea ta, gata să te îndrume, să-ţi ajute primii paşi. Începi cu litera A, cu prima lecţie despre strămoşi, cu prima adunare aritmetică şi cu punctele cardinale Un întreg popor a trudit şi a luptat pînă la tine, un şir de generaţii au învăţat, adăugînd cîte ceva ştiinţei la porţile căreia baţi.

Deschide cartea : nu simţi, cînd atingi filele, mîinile care au scris-o, miile de mîini care-au apropiat-o privirii minţii, nu simţi, plecîndu-ţi fruntea, frunţile care-au gîndit-o, frunţile care-au mai fost luminate de această carte, de-a lungul vremii ?

Şcoala ta. Şcoala unui şir de generaţii, şcoala atîtor oameni de seamă. Atîţi savanţi, atîţi oameni de cultură au fost, la rîndul lor, elevii acestei şcoli ; iar tu, elev ale unei noi promoţii, intri în coloana lor, de-a lungul timpului Tu trebuie să fii demn de ei, nu uita nici o clipă !

Treci prin sălile unui muzeu ; iei aici, în muzeul şcolii tale, o înaltă lecţie de istorie. Documentele adunate sub cristalul vitrinelor te duc în trecutele epoci de zbucium şi afirmare ale unui popor : din portrete, te privesc chipuri solemne, bărbaţii care şi-au înscris numele nu numai pe frontispiciul acestei scoli, ci chiar pe acela al ţării

Muzeul Liceului „N. Bălcescu" din Bucureşti, una din cele mai vechi şcoli de pe pămîntul ţării noastre.

Un document vechi înfăţişează chiliile de pe lîngă *Mănăstirea Sf. Sava*, în care a luat fiinţă, la 1678, Academia Grecească sau Şcoala Domnească cum i se mai spunea. Încă de-atunci, din acei ani de început, şcoala îşi afirma prestigiul în această parte a Europei. Există menţionat undeva, că în timpul lui Petru cel Mare, mai mulţi fii ai nobililor ruşi au fost trimişi să înveţe greaca şi latina la şcoala din Bucureşti.

Dar în şcoala aceasta în care învăţau fiii boierilor, nu se pomenea de limba românească.

Treci mai departe, spre documentele altui secol care avea să însemne trezirea conştiinţei naţionale.

O dată cu ridicarea unei noi clase, o dată cu Tudor Vladimirescu şi revoluţia de la 1848, ideile înalte de afirmare naţională, de unire şi independenţă a ţării îşi vor afla unul din izvoarele de seamă, aici, în Şcoala de la Sf. Sava.

Adevăratul certificat de naştere al şcolii avea să fie documentul de la începutul unui secol înnoitor — secolul XIX.

„Este ruşine, pentru un popor şi neam ce este aşa de vechi să nu aibă şi el o şcoală mai de treabă, o Academie cu ştiinţă chiar în limba maicii sale". — spunea Gh Lazăr, marele învăţat care avea să pună bazele noului învătămînt în limba română, la Şcoala Sf. Sava.

Insuşirea temeinică a cunoştinţelor, „pardosirea materiilor" era concepută de Gh. Lazăr în patru cicluri, de-a lungul cărora elevii învăţau *„cunoaşterea slovelor, slovenirea cuviincioasă, scrisoarea cu ortografie, gramatica şi arhitectura, istoria neamului cu a patriei, geografia globului, iar în ultimele cicluri algebră, geometrie, trigonometrie, logică, filozofie..."*

La acest izvor nesecat de ştiinţă, cultură şi istorie care a fost şcoala condusă de marele pedagog şi iluminist, au învăţat oameni — nume proeminente în istoria noastră. Aici a luat primele lecţii de istorie, de la profesorul Eftimie Murgu, acel care avea să fie istoricul revoluţionar Nicolae Bălcescu. Elevii din clasele superioare aveau să fie alături de Tudor Vladimirescu şi de paşoptişti : există documente care arată participarea lor directă, uneori, la răscoala de la 1821 şi la revoluţia din 1848.

Elevii şcolii. Priveşti cu sfioasă şi adîncă emoţie portretele unui Bălcescu, unui Cristian Tell, Ion Ghica, Ion Eliade Rădulescu, Petrache Poenaru.

„În epocile de amorţire ale naţiunilor apar evenimente, care, ca raze din cer luminează popoarelor ochii minţii, în deşteptarea conştiinţei de sine şi le conduc pasul pe calea progresului, în dezvoltarea simţului naţional", spunea atunci, fostul elev al şcolii, Petrache Poenaru. Razele acestea, care au luminat poporului ochii minţii, au pornit şi de aici, din clasele modeste, din cultura temeinică de la Şcoala Sf. Sava

Documente, foi matricole, cataloage, cărţi, numele profesorilor, ale elevilor.

Istoria şcolii consemnează altă epocă glorioasă pentru renumele ei : aici au învăţat, rînd pe rînd, scriitori ca Barbu Ştefănescu Delavrancea, Gala Galaction, N. D. Cocea, Tudor Arghezi, pictorii Theodor Aman şi Ştefan Luchian.

În revistele literare ale şcolii, cu o bună şi veche tradiţie, au apărut primele lucrări care anunţau pe viitorii scriitori Galaction, Cocea, Alexandru Sahia.

Aici au învăţat, de asemenea, savanţi, scriitori, academicieni, care înscriu azi pagini de seamă în istoria culturii noastre contemporane.

Şcoala ta. Fiecare carte — izvor de lumină şi dragoste de ţară ; fiecare promoţie a dat oameni de seamă care-ţi sînt exemplu la şcoală şi în viaţă.

Noi promoţii ale Liceului „N. Bălcescu", înmulţesc azi numele înaintaşilor, nume cu care şcoala se mîndreşte — savanţi, în devenire, oameni de cultură ai unei noi epoci care se adaugă istoriei şcolii.

Şcoala ta. Intîrzii cu gîndul plin de recunoştinţă la profesorii tăi de-aici : profesorul de română Mihai Bărbătescu, profesorul de biologie Vasile Anghelescu, care au fost ei înşişi elevii şcolii, au rămas profesori, aici, mai departe, să dăruiască altora lumina învăţăturii primită de la alt şir de profesori înaintaşi.

Şcoala ta. Secole întregi — un şir întreg de profesori şi de elevi care şi-au dat ţării şi poporului, munca lor, cunoştinţele lor înalte.

E rîndul tău, acum elev al unei noi promoţii ! Istoria şcolii continuă prin tine.

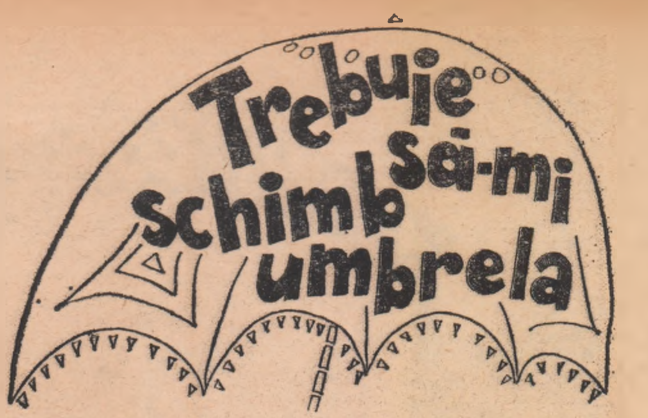

← **Localul Colegiului de la Sf. Sava în anul 1853.**

→ **Localul şcolii pe vremea lui Gheorghe Lazăr.**

(machetă)

Trebuie să-mi schimb umbrela

Schiţă de Constanţa NICULESCU

Anda clipeşte veselă din ochi şi se apleacă spre urechea Rodicăi, care îşi strînge grăbită cărţile.

— Aşteaptă-mă şi pe mine. Vreau să-ţi spun ceva.

— Bine, dar repede! Sau îmi spui pe drum. Nu mergi cu noi ?

— A, nu aşa. Vreau să-ţi spun ceva numai ţie.

Pe banca din capătul aleei de castani s-au oprit amîndouă.

— Ei, ce zici ? Vrei să fim prietene, Rodica ?

— Cred că da, de ce nu ? Doar sîntem colege. O să ne cunoaştem mai bine...

— Colege e una, prietene — alta. Iar de cunoscut... Colecţionezi fotografii de artişti. Este ?

— Da.

— Vezi că ştiu ?

Misterioasă, Anda scoase din servietă încet, încet, o fotografie.

Două berete — cea roşie a Andei şi cea albastră a Rodicăi — şedeau aplecate spre un Roger Moore tehnicolor 12/24.

— Ţi-l dăruiesc pentru prima pagină a albumului tău.

— Prima e ocupată, dar oricum, îţi mulţumesc, îţi mulţumesc mult, Anda !

— Atunci, te aştept după masă, Rodica. Am o curte mare şi nişte rachete de tenis nou-nouţe.

— Nu vrei să vii tu la blocuri, să jucăm volei ?

— A, nu ! Vreau să mă joc numai cu tine.

★

După două zile, pe aceeaşi bancă puteai zări, alături de bereta roşie a Andei. pe cea albă a Lilianei.

— Ştii ce i-am spus aseară, înainte de culcare, ursuleţului meu ? Nu te mira. Sînt mare, dar am un ursuleţ. I-am spus aşa : „Tedy, ştii cum o cheamă pe prietena mea cea mai bună ? Liliana".

— Cum aşa ? Eu ştiam că Rodica...

— A, e cam superficială. Închipuie-ţi, colecţionează fotografii de actori ! Mie îmi place literatura, ştiu că şi ţie îţi place. Am o bibliotecă destul de bogată : Dumas, tatăl şi fiul, Jules Verne, Kiepling... Vrei să vii să o vezi ?

Două săptămîni au fost nedespărţite. Pe urmă a vrut să se împrietenească „cel mai mult" cu Sofi, pentru că e blondă şi ar fi „interesant", pe urmă cu Nicoleta, pentru că e o patinatoare grozavă... Celelalte nu mai rămîneau decît nişte nume pe care le auzea din cînd în cînd strigate după catalog.

Într-o zi, cînd se pregăteau să plece acasă, ploaia a început să răpăie cu putere în ferestre. Copiii se hotărau greu să plece. Anda se aplecă spre Miuţa.

— Am umbrelă, vrei să vii cu mine ?

— Nu, mulţumesc.

Consternată, a invitat-o pe Viorica, apoi pe Magda. Acelaşi răspuns politicos, dar rece ca ploaia de toamnă. Toate alergau să prindă din urmă grupul de fete, care, transformînd fulgarinul Rodicăi într-o adevărată prelată, ţopăiau prin ploaie, rîzînd vesele, ca-ntr-o frumoasă zi de vară.

— Curios, de ce n-au venit cu mine ? se miră Anda, zgribulindu-se sub umbrelă. A, cred că ştiu. I-am spus eu mamei că roşul nu e o culoare elegantă pentru o umbrelă. Asta e ! Trebuie să-mi schimb umbrela !

Luna decembrie vă vestește apropierea ANULUI NO
urări voioase, răvașe... nărăvașe și cîte și mai cîte
acestei sărbători tradiționale pe care o prec

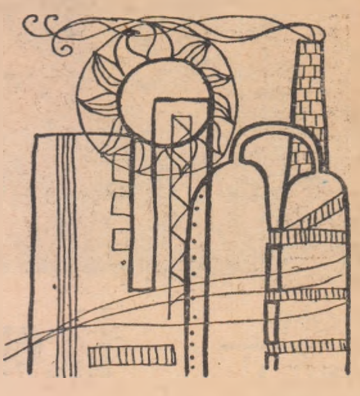
LA MULȚI ANI !

Bine ați venit în Orașul copiilor !

Sorcova, vesela,
Să trăiți,
Să înfloriți
Ca-n urări strămoșești !
Pe plaiurile românești,
Să creșteți
Voinici ca gorunii,
Să-nfloriți
Ca prunii,
Ca merii,
Ca perii !
Să se înzecească,
Să se însutească,
Auru-n cîmpie,
Strugurii în vie,
Poamele-n livezi,
Vitele-n cirezi,
Toată țara mea !
Oamenii din ea,
Fie tari ca piatra,
Iuți precum săgeata,
Harnici ca albina,
Ageri ca lumina,
Să se ducă vestea,
Că între popoare,
Cîte sînt sub soare,
Pe plai carpatin,
Sub cerul senin,
E-un popor bogat,
Mîndru, luminat !...
La anu' și la mulți ani !

Nicolae BULGARU

DATINI

de Acad. VICTOR EFTIMIU

Sărbătorile Anului Nou sînt încărcate de vechi și frumoase ceremonii, ale căror origini se pierd în noaptea veacurilor.

Toiul iernii e mai propice desfășurării de ospățuri sărbătorești, decît alte anotimpuri, cînd viața se desfășoară în mijlocul naturii, pe ogoare, în grădini, în păduri și cînd imaginația omenească, trăind în însăși feeria înconjurătoare, nu mai e nevoie să creeze mituri, să improvizeze basme, ca să umple izolarea în care lunile viforoase, temnița zăpezii, urîtul zilelor scurte și sumbre, o silesc să se refugieze în legendă, să populeze cu povestiri fabuloase și reminiscențele unor vechi spectacole, neantul unei epoci întunecate a calendarului.

Cu plugușorul

Poporul a formulat în imagini poetice, în cîntece, în jocuri, tot felul de expresii ale urărilor de bine. În jocul cu **Plugușorul** la care iau parte și blîndele dobitoace, prietenii de totdeauna ai omului, sînt calde accente de bun venit, strigături frățești, risipă de boabe de grîu aruncate ca un izvor al fertilității. Băieții, însoțiți de un plug mic făcut din bețigașe sau uneori de un plug adevărat, rostesc povestirea unei plugării de o rodnicie fără seamăn, urînd în plesnete de bici, în muget de buhai și zgomot de tălănci :

Aho, aho, copii și frați,
Stați puțin și nu mînați,
C-a venit mai an
Bădică Traian
Și-a încălecat
Pe-un cal ne-nvățat
Cu șaua de aur,
Cu numele de Graur... etc.

Jocul cu Capra face parte din ritualul reprezentațiilor festive, închinate Anului Nou. O ceată de băieți, de bărbați, cutreieră ulițele, ducînd „un cap de capră", făcut din lemn, cu limbă de scîndură, trasă de o sfoară și care clămpăne, lovită de altă scîndură. Un text rimat se revarsă din gura colindătorilor în zgomotul sacadat al limbii de lemn. De unde vine acest simulacru de spectacol naiv, ce simboluri sînt legate de aspectul lor teatral, în care oameni, animale, plante, costume din vechime, deghizamente ale căror proveniență n-o mai deslușim, se întrec să atragă atenția privitorilor și ascultătorilor ?

Țăranii umblau și colindau de Anul Nou cu **„Vasilca"**, o jumătate căpățînă de porc pe un ștergar, pe o tipsie : Vasilca împodobită cu cercei, flori, basmale, mărgele. Care va fi fost rostul, ce origini avea această ciudată ceremonie, ar fi greu să v-o spunem.

A mai rămas **„Sorcova"**, o datină care se practică și azi, atît la noi, cît și la alte popoare din peninsula Balcanică. Băieți și fete, purtînd în mînă un băț împodobit cu flori de hîrtie, se duc din casă în casă, urînd ani mulți și fericiți gazdelor, atingîndu-i de cîteva ori cu buchetul artificial, aruncînd pe cei felicitați boabe de grîu, simbol al belșugului, spunîndu-le :

Sorcova-vesela,
Să trăiți să-mbătrîniți,
Ca un măr, ca un păr,
Ca un fir de trandafir...
La anul și la mulți ani !

Ultimul joc de iarnă este al **Caloianului (Caloian, Ion cel Frumos, Ioniță, român**ul care a fost împărat al Vlaho-bulgarilor, în Evul Mediu). Caloianul însemnează la sfîrșitul iernii, datina, de mult pierdută, a aruncării unei momîi din lemn și cîrpe, în gîrla dezghețată, simbolizînd sosirea primăverii.

Plugușorul, Sorcova, Capra, Călușarii, Paparudele, atîtea și atîtea rămășițe din vremi patriarhale, au fost culese, istorisite, ilustrate, spre a fi transmise posterității, ca niște documente ale vremilor de mult apuse.

Oamenii așteaptă Anul Nou cu bucurie, își doresc și-și urează unul altuia ca noul an să le aducă împlinirea dorințelor, fericire, roade bogate în muncă. Scrisori, telegrame, tot felul de mesagii sărbătorești, pornesc de la un om la celălalt ; întreprinderile, instituțiile, trimit mii și mii de cartonașe cu felicitări, cu urări de sănătate, viață lungă și prosperitate. Și toate aceste bune urări vin și ne înviorează ca un cîntec de ciocîrlie, ca o floare, ca o împlinire însăși.

— Sorcova, vesela!...

Aho, aho!.

Aho, aho, copii și frați,
Stați puțin și nu mînați,
Lîngă boi v-alăturați
Și cuvîntu-mi ascultați :
S-a sculat mai an,
Bădica-Traian
Și-a încălecat
Pe-un cal învățat
Cu nume de Graur,
Cu șaua de aur,
Cu frîu de mătasă,
Cît vița de groasă.
Și-în scări s-a ridicat,
Peste cîmpuri s-a uitat,
Ca s-aleag' un loc curat
De arat
Și semănat.
Și curînd s-a apucat
Cîmpul neted de arat,
În lungiș
Si-n curmeziș.
S-a apucat într-o joi,
C-un plug cu doisprezece boi,
Boi, bourei,
În coadă cudalbei,
În frunte țintăței.
Mînați, copii !
— Hii, hii !
Ziua toată a lucrat,
Brazdă neagr' a răsturnat
Și prin brazde-a semănat
Grîu mărunt și grîu de vară,
Pînă-n seară să răsară
Mînați, măi !
— Hăi, hăi !
Și cînd lucru l-a sfîrșit,
Iată, măre, s-a stîrnit
Un vînt mare pe pămînt
Și ploi multe după vînt,
Pămîntul de-a răcorit
Și sămînța de-a'ncolțit.
Mînați. copii !
— Hii, hii !
La lună,
La săptămînă,
Își umplu cu apă mîna
Si se duse, ca să vadă
De i-a dat ogorul roadă
Si de-i grîul răsărit
Si de-i spicul aurit.
Era-n spic ca vrabia.
Era-n pai ca trestia !
Mînați, copii !
— Hii, hii !
Traian iute s-a întors
Și din grajd, pe loc, a scos
Un alt cal, mai năzdrăvan,
Cum îi place lui Traian :
Negru ca corbul,
Iute ca focul,
De nu-l prinde locul ;
Cu potcoave de argint,
Ce sînt spornici la fugit.
Mînați, copii !
— Hii, hii !
El voios a-ncălecat,
Si spre tîrg a apucat
Și oțel a cumpărat,
Ca să facă seceri mari
Pentru secerători tari
Si să facă seceri mici,
Pentru copilași voinici
Si-altele mai mărunțele,
Cu mănunchi de floricele.
Pentru fete tinerele
Si neveste ocheșele.
Mînați, măi !
— Hăi, hăi !
Si-a strîns fine
Si vecine
Si toți finii
Si vecinii
Si vreo trei babe bătrîne,
Care știu rostul la pîne
Si pe cîmp i-a dus
Și pe toți i-a pus

...ul de iarnă, carnavaluri, ...ătul alaiul multicolor al ... de pe acum.

ORAȚIE

...E ANUL NOU

...noul an ca-ntr-o grădină
...cu vrăbii-n crengi și cu lumină.
...an, pe rînd la fiecare,
...parcă viza de intrare !
...ează : ce-am făcut
...oditor care-a trecut :
...i 'nălțat cu sufletul la soare ?
...ogat în gînduri și-n idei ?
...se le-ai dat cer, să zboare ?
...ni ai printre colegii tăi ?"

...unui port, fremătătoare,
...noul an, ca într-o mare.
...i fîlfîie pe chei, aprinse —
... toate pînzele întinse !

Dimitrie RACHICI

URARE PROFESORILOR

Prin voi am învățat să mă cunosc
Și să respect ce-i drept și ce e bun
Pămîntul țării mele să-l iubesc
Și datina pămîntului străbun,

Și meștere-ncrustările pe poartă
Coloana ce se-nalță-n infinit,
Și mîinile ce-au cumpănit pe daltă
Un gînd rămas în lemnul vechi, cioplit,

Și vuietul pădurii de stejar,
Închis în bucium ca pădurea-n ghindă,
Și inimile, pietre de hotar,
Scăldate-n apa timpului — oglindă.

Iar patria cu munți și cu cîmpii,
Cu albatroși și sprinteni pui de ciută,
Așa cum o știam din drumeții,
Prin voi o văd mai plină și mai sfîntă.

Prin voi am învățat să știu că țara
Mă cheamă-n vîrful sondei argintii,
Mă cheamă la Galați, la Hunedoara,
La Săvinești: să vii !... să vii !... să vii !...

Prin voi am învățat de unde vin,
Și-am învățat — cu aripile-ntinse —
Să mă avînt ca șoimul carpatin
Spre cerul cu ferestrele deschise.

Marin CALIN

...tului,
...ului.

...!
...cau
...cerau
...tau,
...otau.
... legau,
...lunau
...ridicau,
...scau.

... Hăi, hăi !
... ca
...ăra
...ura,
...ului,
...ui
...ea
... aducea

...lega
...îna
...ui
...lui

...ăi !
...gea,
...ngea,
...șura
...ra
...u,
...,
...au
...porneau.

...!
... de moară,
... cara,
...vară,
...pinare
... mare,
... scăpare :

Frunză n-are ;
Luncă mică,
Frunza-i pică.
Iar morarul, meșter bun,
Zărea moara prin cătun,
Și-și lua cojoc mițos
Și mi-l îmbrăca pe dos ;
Și-și lua ciocanu-n brîu
Și mai lua și un frîu ;
Apoi iute alerga
Moara cu frîu o lega
Și-o apuca de călcîi,
De-o punea pe căpătîi ;
Și-i da cu ciocanu-n șele,
De-o așeza pe măsele.
Mînați, măi !
— Hăi, hăi !
Și o lua de pe scoc
Și-o da iar în vad la loc ;
Și turna deasupra-n coș
Grîu mărunțel de cel roș.
Grîu s-așeza pe vatră
Și din coș cădea sub piatră,
De sub piatră în covată,
Curgea făină curată !
Mînați, copii !
— Hii, hii !

În numărul viitor vom publica textul unui spectacol pe care-l puteți pregăti pentru serbarea pomului de iarnă

Traian mult se bucura,
Zeciuiala morii da,
Pe morar îl dăruia,
Apoi călare suia
Și voios se înturna,
Cu flăcăii ce mîna,
Iar boii se opinteau
Și roțile scîrțîiau.
Mînați, măi !
— Hăi, hăi !
Iată mîndra jupînească,
Dochiana cea frumoasă,
C-auzea tocmai din casă,
Chiotul flăcăilor,
Scîrțîitul carelor ;
Și-n cămară că mergea
Și din cui își alegea
Sită mare și cam deasă,
Tot cu pînză de mătasă.
Sufleca ea mîneci albe
Și-arăta brațele dalbe;
Și cernea.
Mări, cernea,
Ninsoarea se așternea ;
Pe sus, tobele băteau,
Negurile jos cădeau.
Mînați, măi !
— Hăi, hăi !
Apoi pîinea plămădea
Și-o lăsa pînă dospea !
Apoi colaci învîrtea,
Pe lopată mi-i culca
Și-n cuptor îi arunca ;
Apoi iară, cu lopata,
Rumeni îi scotea și gata.
Atunci ea-mpărțea vreo cinci
La flăcăii cei voinici ;
Și-mpărțea trei colăcei
La copiii mititei.
Mînați, măi !
— Hăi, hăi !
Cum a dat în acel an,
Holde mîndre lui Traian,
Astfel să dea și la voi,
Ca s-avem parte și noi
Să vă fie casa,
Casă ;
Să vă fie masa
Masă ;
Tot cu mesele întinse
Si cu fețele aprinse ;
Tot cu casele grijite.
Cu buni oaspeți locuite.
Si la anul să trăiți,
Să vă găsim înfloriți :
Ca merii,
Ca perii,
În mijlocul verii !
Mînați, măi !
— Hăi, hăi !

Notă : Acest tradițional plugușor, din folclorul românesc, îl puteți învăța, copii, pe fragmente, rostindu-l în grup.

Plugușorul

Aho, aho, copii și frați,
Stați puțin și m-ascultați,
C-am pornit cu plugușorul
Să-l audă-ntreg poporul,
Plugușor cu patru boi
Cum e datina la noi !

Hai, pocniți din bice, măi!
Hăi, hăi !

Peste strămoșescul lut
Multă vreme a trecut,
Multe vînturi au bătut
Dar, văleat după văleat,
Plugușorul l-am păstrat
După cum păstrăm, știți bine,
Tot ce din străbuni ne vine:
Hora, doina românească
Și balada haiducească,
Portul înflorit cu flori
Seara-n clăci și șezători,
Basmele cu Feți-Frumoși,
Plăzmuite de strămoși,
Faptele de vitejie
Pildă nouă să ne fie !

Trageți roată, măi flăcăi,
Sunați, măi !

Dați-vă lîngă perdele
Și-ascultați vorbele mele,
Dați-vă lîngă fereastră
Și-ascultați urarea noastră :
Pentru anul care vine
Să-nvățați cu toți mai bine,
Și-n carnete, cum se spune,
Să culegeți roade bune.
Să-nflorească-n voi
Omul vremii noi,
Vrednic, muncitor,
Și cutezător,
La vorbă-nțelept
Și la cuget drept,
Iubitor al vieții
Și al frumuseții !

Creșteți chiotul, flăcăi,
Mînați, măi !

De urat am mai ura,
Nu ni-i teamă c-o-nsera,
Dar avem, pe deal, pe vale,
Încă multe case-n cale,
Și-alți copii stau în fereastră
Așteptînd urarea noastră,
Că-i urare de mai bine
Pentru anul care vine,
Pentru țară, pentru noi,
Pentru vremurile noi.
Treceți dar lîngă plăvani
Și dați chiot, băietani :
La anul și la mulți ani !

Stelian FILIP

RĂVAȘE

UNUI SPORTIV

Tu la sărituri ești floarea!
Iei și premii o mulțime,
De-asta și felicitarea
Este astăzi la-nălțime.

ELEVILOR SILITORI

Pentru voi aduce moșul
Daruri din întreaga lume
Și-o felicitare caldă :
La mulți ani... cu note bune!

RĂVAȘUL SPERIOSULUI

Ai făcut om de zăpadă
Mai frumos ca niciodată,
I-ai pus mătură cu coadă
Și-ai fugit... să nu te bată !

UNEI MICI GOSPODINE

Hărnicia ta deplină
Azi n-am vrea să te desmintă...
Noi strigăm cu gura plină
Nota zece la... plăcintă !

UNUI GURALIV

Seara asta, dragul meu,
Tu vorbești, vorbești mereu.
Însă nu știu zău, cum taci,
Că la școală veșnic... taci.

UNUI PIONIER ARTIST

Ești cîntăreț, deci ești artist
Dar cum ai voce de altist
Lui Moș Gerilă-i ceri de zor
Să-ți dea o voce de tenor...

Sorcova

Azi, cînd ziua s-a trezit,
în grădină am ieșit
și-am cules
doi maci subțiri,
și-am ales
un trandafir,
o cicoare,
o violetă
și o mare
margaretă.
Le-am cules din primăveri
care dorm sub lăicer,
lăicer
din stea
de nea
ce de ieri
din cer
venea . . .
Le-am cules de rouă grele
și le-am scuturat de stele,
în buchet le-am împletit,
cu sorcova am pornit
și pe cine întîlnim
uite-așa îl sorcovim :
Să trăiți ca merii, perii,
buni ca bunul soare-al verii,
cu obraji tineri ca floarea,
cu gînd larg cum largă-i zarea,
cu copii voinici ca zmeii
și zburdalnici cum sînt mieii
pe la noi, prin Bărăgan.
La anul și la mulți ani !

Horia ARAMA

Surprize pentru carnaval

Scufița Roșie, Capra cu trei iezi, Albă ca zăpada și cei șapte pitici, sînt numai cîteva din personajele basmelor populare pe care le puteți reprezenta la carnaval. Pentru **Scufița Roșie** este nevoie de o fustă plisată de pînză, de culoare roșie sau albă, o bluză albă, pe deasupra un pieptar roșu și pe cap o scufiță... roșie. Bineînțeles, nu uitați coșulețul de nuiele pe care-l poartă **Scufița Roșie** pe braț. Un costum național, ie lungă cu fustă, două șorțuri colorate sînt tocmai potrivite pentru personajul **Capra** din basmul popular binecunoscut. In completare, un coș de nuiele pe braț, desaga pe spinare și o mască pe față.

Printre costumele de carnaval întîlnim întotdeauna și personaje din lumea plantelor, a gîzelor și a animalelor. **Licuriciului** i se poate confecționa un costum din pînză, preferabil dintr-o singură bucată. Pe spate i se aplică 2 aripioare, făcute din sîrmă și celofan, pe cap o căciuliță, iar de o parte și de alta a capului — cîte o antenă făcută tot din sîrmulițe îmbrăcate cu pînză sau hîrtie albă. Nu uitați lampionul.

Dintr-o pînză maro-roșcată, sau din jerseu, putem confecționa un pantalon și o bluză necesare costumului **veveriței.** Capul îl îmbrăcăm într-o căciuliță cu urechi mici ascuțite. Mănușile și papucii veveriței vor trebui să fie de aceeași culoare cu costumul. Coada o facem din sîrmă îndoită, îmbrăcată în carton pe care se lipesc bucățele de vată sau lînă vopsite în culoarea costumului.

Dintre flori, să nu-l uităm pe **ghiocel.** O bluză verde din pînză, fustiță închipuind petale albe de ghiocei, făcute din tifon sau pînză bine apretată. Pe cap o căciuliță din 3 petale albe prinse de un ciucure verde.

Parada măștilor nu se termină aici. Pitici, ciuperci, pinguini, gărgărițe, fluturi etc. toate trebuie confecționate pentru carnaval.

Dar iată și o...

Mască simplă. Desenăm figura aleasă pe o foaie mai groasă de hîrtie sau de carton, tăiem găurile pentru ochi, gură și nas. O colorăm cu vopsele și apoi prindem două panglici în părți

Sau o...

Mască completă. Modelăm din plastilină, sau din argilă, forma măștii alese (poate fi o figură caraghioasă, un cap de animal sau de pasăre etc.) Cînd e gata, o așezăm pe o scîndurică. Acoperim apoi toată suprafața formei cu bucăți de hîrtie sau de ziar pe care în prealabil, le-am udat cu apă și le lipim pe formă. Cînd forma este complet acoperită cu un strat de hîrtie ungem suprafața cu clei lichid de împlărie și suprapunem un al doilea strat — de astă-dată nu udat cu apă, ci acoperit cu clei. Aplicăm apoi încă 4—5 straturi de hîrtie, în total suprapunînd 5—6 straturi. După ce s-a uscat bine, masca se scoate din formă, o modelăm după figura noastră, o curățăm cu glaspapir, îi tăiem găurile pentru ochi și gură și... o colorăm cu vopsele.

Pulberea argintie

de Ecaterina ROŞCA

Pe oglinda şoselei, autobuzul aleargă în plină viteză. De-o parte şi de alta, se întinde cîmpia pe care s-a aşternut prima zăpadă. Oraşul a rămas undeva departe, la cîţiva kilometri. Pe una dintre canapele şade un bărbat în puterea vîrstei. E oacheş şi are ochii negri, lucitori. Cu toate că în maşină mai sînt destule locuri libere, în jurul lui s-au strîns vreo cinci tineri, care stau în picioare. Discută aprins, rîd şi fac glume. Din cînd în cînd, cel de pe canapea e strigat pe nume: *nea Dimoiu*.

...O cotitură puternică şi... autobuzul se apropie tot mai mult de un grup de construcţii impunătoare, din sticlă şi beton, ce se proiectează semeţe pe albastrul cenuşiu al cerului. Dacă n-ar fi coşurile înalte pe care ies, zbenguindu-se, vălătuci de fum negru, clădirile acelea din mijlocul cîmpiei ar părea mai degrabă nişte uriaşe sere în care cresc în voie fel de fel de flori. Şoferul a oprit în faţa căsuţei portarului. Grupul lui *nea Dimoiu* coboară în grabă şi, intrînd, îl salută pe portar. Unii dau explicaţii:

— Ne grăbim azi...

— Avem mult de lucru. Aşa ne-au transmis cei de la electroliză.

— Îţi povestim noi, diseară.

Portarul dă din cap şi zîmbeşte:

— Bine, bine!...

Ştie şi el că băieţii au totdeauna mult de lucru şi că la sosirea în uzină sînt grăbiţi. Seara însă, cînd ies din schimb, stau cu el pînă la venirea autobuzului şi-i povestesc multe din cele ce se întîmplă acolo, în spatele zidurilor. De cînd se află aici, a reuşit să cunoască şi oamenii şi întîmplările petrecute chiar din prima zi, de cînd fabrica a început să transforme pulberea aceea argintie, care vine din adîncurile munţilor, tocmai din ţara Crişurilor, în metalul alb al viitorului — *aluminiul*.

Uite, dacă l-ai întreba, bunăoară, cine e tînărul cu mustaţa abia mijită, care intră acum pe poartă, te-ar privi mirat:

— Cum, nu-l ştii? E Ion Dumitrescu, unul dintre cei mai cunoscuţi băieţi din uzină. Sînt nouă fraţi acasă.

— La ce secţie lucrează?

— Acolo unde se pregătesc anozii pentru electroliză. Azi e în schimb de după masă.

— Dar a venit cam devreme...

— Întotdeauna vrea să fie cu cîteva minute înainte. Ion Podeanu, cu care e în schimb, a intrat adineauri, amîndoi îşi schimbă prietenii, pe Ştefan Dinu şi pe Gheorghe Rădulescu.

— Fraţii lui Dumitrescu... sînt mari?

— Mari. Cel mai mic, Gheorghe, să tot aibă vreo 13 ani. A fost mai zilele trecute cu clasa, în vizită pe aici. Lucian lucrează tot la noi. E şofer pe şantier, şi-i la fel de săritor ca şi frate-său, Ion. Şi Cornel, cel care-i elev la şcoala profesională de pe lîngă uzină, le seamănă. Îl cunosc de cînd cu practica. E respectuos şi harnic. Toţi vorbeau frumos de el.

— Dar Dimoiu?

— L-ai văzut? E şef de echipă la turnătorie. Băieţii care-l însoţeau sînt din echipa lui.

S-a împrietenit cu ei chiar din primele zile ale sosirii lui aici, cînd a venit de la Hunedoara, unde era oţelar. Cînd s-au turnat aici primele tone de metal, a fost şi el de faţă. Să-l fi văzut ce emoţionat era... „Am turnat sute de şarje de oţel — spunea el. ...Să vedem acum şi aluminiul cum o să se comporte".

Totul a decurs atunci cum nu se poate mai bine. Şi, băieţii s-au legat de el ca de un frate. Au şi avut de învăţat multe de la el, nu-i vorbă...

Acum, în schimbul de după masă, nea Dimoiu cu ai lui sînt stăpîni pe toată hala cea mare, cît vezi cu ochii, de la turnătorie. Acolo se lucrează automat. Băieţii doar apasă pe butoane şi supraveghează temperaturile la care fierbe aluminiul lichid adus de la electroliză.

Nicolae Dimoiu trece din cînd în cînd de la un cuptor la altul, îşi potriveşte ochelarii albaştri şi priveşte la clocotul şuvoiului roşu. Dacă-l cunoşti mai bine, ai să vezi că nea Dimoiu nu se desparte niciodată de „băieţii" lui. Sînt împreună şi acasă, în blocul din cartierul Crişan, unde ocupă toţi cîte un apartament. Cînd vin la serviciu, se aşteaptă toţi la intrarea în bloc... Cînd se-ntorc, afli că au venit tot împreună, după saluturile de la despărţire.

Pe drept cuvînt, oamenii din uzină spun că sînt prieteni nedespărţiţi. Şi pe oricare băiat din echipă l-ai întreba ce-l atrage la „nea Dimoiu", ţi-ar răspunde acelaşi lucru: dragostea lui pentru oameni, caracterul său ferm şi hotărîrea care i se citeşte totdeauna în privire... Dar şi în fapte.

Întîlnirile pionierilor cu gazeta lor

La Slobozia

— Pentru răspunsul corect, anunţă examinatorul, se acordă 25 de puncte!

— Bravo, bravo! izbucneşte sala şi aplauze furtunoase vin să sporească voioşia celor cinci sute de pionieri şi şcolari din raionul Slobozia.

Duminică s-au adunat cu toţii, din comunele Bucu, Cosîmbeşti, Slobozia Nouă, Amara şi oraşul Slobozia în sala noului cinematograf din centrul de raion. Au venit cu bucurie, în sala sărbătoreşte împodobită cu zeci şi zeci de mesageri ai toamnei — multicolore — crizanteme.

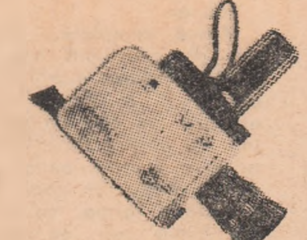
Pe feţele multora dintre ei, fete şi băieţi, se citea nerăbdarea şi emoţia, dar aceasta a durat puţin. Doar pînă cînd au urcat pe scenă primii concurenţi ai concursului «Cine citeşte „Scînteia pionierului" răspunde» **organizat de Consiliul regional Bucureşti al Organizaţiei pionierilor în colaborare cu Consiliul raional Slobozia al Organizaţiei pionierilor.**

Bine pregătiţi, reprezentanţii detaşamentelor claselor a VI-a de la Şcoala generală nr. 2 din Slobozia şi de la Şcoala generală din comuna Slobozia Nouă, au dus o luptă strînsă pentru fiecare punct acordat detaşamentului. După ultimul răspuns al concurenţilor, juriul a acordat locul I reprezentanţilor de la Şcoala generală nr. 2 din Slobozia. Apoi a acordat premii în cărţi următorilor pionieri: Văduva Cornel, David Marinela, Creţu Dima, Moraru Stelian, Calcan Doinita, Tudor Nela, Stoicea Aneta şi Bucur Lucica.

După încheierea concursului redacţia a oferit tuturor participanţilor la această acţiune filmul „Mingea".

Lidia NOVAC

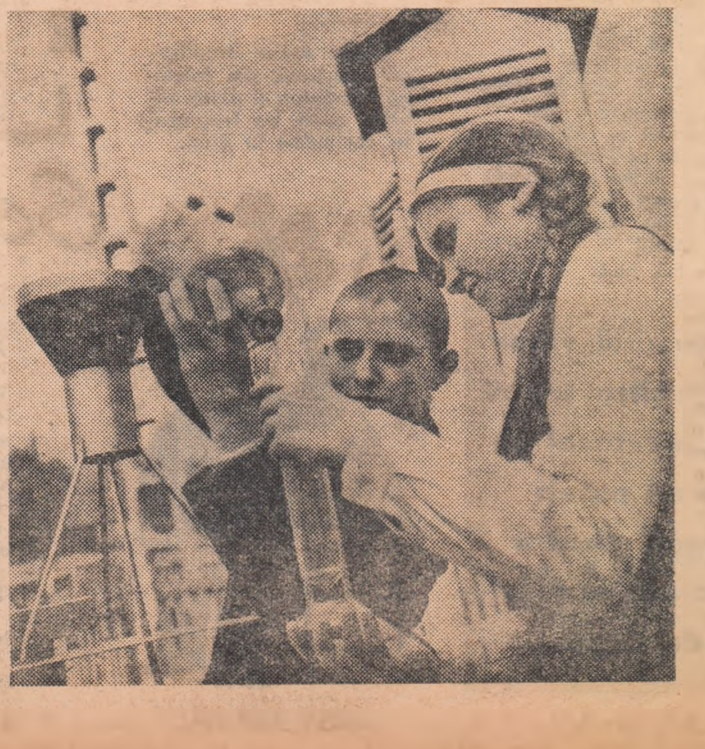
STUDIOUL CINEMATOGRAFIC „S.P." PREZINTĂ

MICII METEOROLOGI

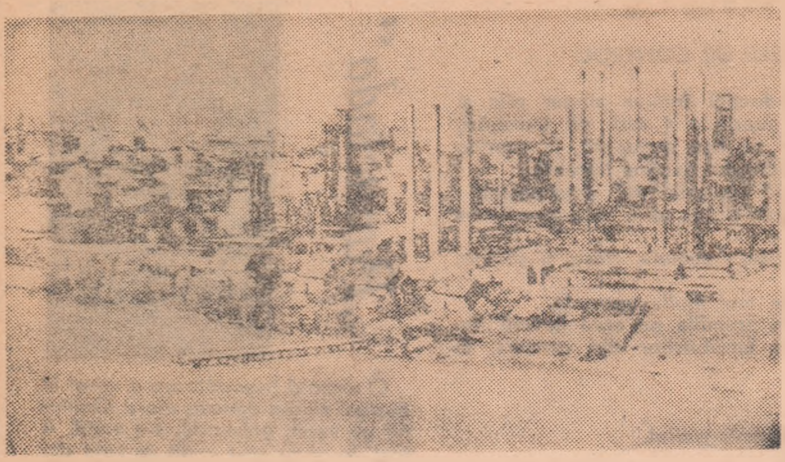
Scenariu: St. ZAIDES
Imaginea: Gr. PREPELIŢA

„În ultimele 24 de ore vremea a fost schimbătoare, cu cerul temporar noros. Au căzut ploi izolate. Vîntul a suflat dinspre Cumpăna potrivit. Temperatura maximă a fost de 11° C. Seara a fost ceaţă, prelungită pînă către dimineaţă..."

Cam aşa vă răspunde oricare dintre membrii cercului „Micilor meteorologi" **de la Şcoala generală din comuna Oeşti — Curtea de Argeş. Bineînţeles, răspunsurile lor vor varia în funcţie de cum** a fost, **sau** cum va fi **timpul în comună. Iar dacă ţii neapărat să afli date mai detaliate, ţi se va răspunde că pentru informaţii de strictă specialitate, trebuie să te adresezi celui care este mai în mă-**

Cele mai mari porturi din lume:

ROTTERDAM

Situat aproape de Marea Nordului, în delta Rinului, cu o așezare geografică deosebit de favorabilă, *Rotterdam* este socotit astăzi cel mai important port al Europei continentale și al doilea dintre porturile lumii, după New York. Devenit oraș prin secolul al XIV-lea, el s-a dezvoltat, transformîndu-se în secolele XVI și XVII în centru al industriei și comerțului cu lînă și mare antrepozit de mărfuri. În secolul XVIII și o parte a secolului XIX portul Rotterdam decade ca importanță, datorită împotmolirii gurilor Rinului și a concurenței unui alt port olandez — Amsterdam.

În cea de a doua jumătate a secolului al XIX, Rotterdam se bucură de o dezvoltare rapidă, ca urmare a construcției canalului navigabil de legătură cu Marea Nordului. Se extind lucrările portuare, spațiile de depozitare, docurile și celelalte instalații portuare. În această perioadă s-au construit noi bazine, se dezvoltă șantierele navale, iau un mare avînt industria metalurgică, chimică și alimentară. Rotterdamul devine centrul comerțului cu produse din Extremul Orient — cauciuc, mirodenii, ceai etc.

În timpul celui de-al doilea război mondial, orașul și portul suferă mari distrugeri. Reconstruit în întregime după război, astăzi orașul Rotterdam este cel mai mare centru economic și comercial al Olandei. Portul a fost dotat cu utilaje și instalații moderne care înlesnesc încărcarea și descărcarea navelor cu mare rapiditate. Bazinele de cereale, care se întind pe sute de hectare, pot primi simultan un mare număr de vase de mare tonaj, iar în bazinele petroliere, pentru depozitarea țițeiului și a produselor chimice, pot descărca vase cu încărcături pînă la 80 000 de tone. În fiecare an ancorează în acest port peste 25 000 de vase venite din toate colțurile lumii. În anul 1964 au ancorat în portul Rotterdam 28 000 de vase. Numai traficul maritim s-a ridicat la 113,6 milioane de tone. Prin volumul acestui trafic Rotterdamul a depășit un alt mare port al lumii — Londra. Rotterdamul, datorită așezării și a legăturii cu sistemele de canale navigabile franceze, germane, belgiene și olandeze, are un mare rol de colector și distribuitor al produselor ce intră în portul lui. Pe aici trec numeroase produse: petrol din țările Orientului apropiat, minereuri și cereale din America, lemn din nordul Europei, cărbuni din Anglia, produse metalurgice și chimice din numeroase țări europene, produse coloniale din Africa și Asia.

Maria NEGREA

Jocul cu norul

de Mioara CREMENE

Pe stradă ieri, am întîlnit un nor,
rămăsese pe semne după furtună...
I-am spus : — Hai să ne jucăm amîndoi :
Și-am pornit împreună...

Am alergat în parc — și eram bucuros.
El mergea lîngă mine, era ca o ceață.
Cînd întindea o mînă părea că am mustață,
cînd întindea și-a doua jurai că sînt bărbos...

Păream bătrîn — toți își scoteau pălăria :
Și ce-am mai rîs, și ce-am mai alergat,
dar deodată norului i-a trecut veselia,
pe alei, oamenii spuneau că s-a întunecat...

Apoi norul a început să bîzîie (n-aș putea zice anume din ce pricină),
oricum însă, prinsese să pice
în întreaga grădină.

Lumea deschidea umbrele, părea supărată...
I-am dat norului mingea și n-a voit s-o ia,
i-am arătat o carte, dar el mi-o ascundea,
I-am dăruit pîinea mea cu magiun și a udat-o toată...

Plîngea, plîngea... iar eu eram ciuciulete.
Dar deodată, hop, s-a înălțat ! — Așa-i printre nori,
cu cît plîng mai mult se fac mai ușori.
(Asta e unul din marile lor secrete)...

...S-a ridicat, s-a ridicat... Iar acum e departe,
pentru că vîntul, fiuuu, mai apoi, l-a suflat.
Dar eu mă plictisisem cu acest nor-băiat !
Cum să mă joc cu el ?
Nu știa să se poarte...

• • • • • • • • • • • • • • • • • •

Sark... *Numele acesta nu spune mare lucru. De altfel, e greu de găsit chiar într-un atlas geografic, unde ar trebui să figureze. Se află în Marea Mînecii, în arhipelagul de insulițe ce populează fîșia albastră de apă. E o insulă-stat, a cărui existență numără patru secole. Dar istoria acestei insule este mai veche. O perioadă de timp a fost în stăpînirea vikingilor. Apoi, golfulețele ascunse în țărmul stîncos au adăpostit corăbiile piraților, care o foloseau ca loc de pornire în incursiunile lor pe coasta europeană.*

Anul 1565 marchează începutul unei vieți organizate pe insulă — pînă la această dată fiind în realitate un pămînt mai mult nelocuit.

Ce s-a întîmplat în acest an ?

Elisabeta I a Angliei i-a acordat „independența": Sark era cedată (contra a 50 de șilingi anual) prințului de Cateret, cu condiția „de a statornici pe insulă cel puțin 40 de vetre, în care să ardă focul".

Seniorul Helier de Cateret a adus pe insulă patruzeci de țărani normanzi, de pe o insulă învecinată, Jersey, care au ridicat primele așezări mai temeinice. Acum, populația insulei numără 500 de persoane.

Deși au trecut patru secole de cînd prin actul regal semnat de Elisabeta I, insula și-a căpătat așa-zisa independență, aici se păstrează încă și acum relații feudale. Locuitorii dau dijmă seniorului (în prezent, o bătrînă de peste 80 de ani, Sibyl Hathaway), sînt obligați să-și macine grîul la moara acestuia.

Sark-ul, acest stat liliputan, are puține așezări, răspîndite ici-colo. Seamănă mai curînd cu o grădină mai mare, întretăiată de cărări ce se risipesc către țărm, ca spițele la o roată. Cum pe insulă nu se află nici un automobil sau autobuz, cei care o vizitează apelează la un mijloc clasic de transport, calul și căruța. E mai preferabil însă pe jos. E destul o zi, în pas obișnuit, ca să-i dai ocolul. Bineînțeles, în afară de peisajul atrăgător, vizitatorului nu-i scapă o curiozitate rară : tunul dăruit de Elisabeta I. prințului de Cateret, o dată cu insula, și care, împreună cu un trăgător, a constituit... armata sa.

STUDIOUL CINEMATOGRAFIC „S.P." PREZINTĂ •

sură ! Vrei să știi temperatura solului ? Adresează-te lui David Petru. Nu vă uitați la el că e numai de-o șchioapă, pentru că Petru este elev în clasa a VII-a (foto 1).

Adeseori însă, oamenii vor să afle și umiditatea solului. Treabă de loc ușoară dacă... Dacă n-ai aparate și, desigur, cunoștințele necesare să le poți mînui. Exact ceea ce posedă atît Bîrsoianu Marieta, dintr-a VII-a A, cît și Bălașa Gheorghe, dintr-a VIII-a B. Postura în care i-a surprins aparatul fotografic (foto 2) ne scutește de orice comentariu !

Dar ca să poți redacta... cu toată răspunderea un buletin meteorologic, multe date trebuie citite pe aparatele din „adăpostul meteorologic". Aici se găsește barometrul aneroid, aci se găsește... Dar ce nu se află în cutia de lemn (foto 3) cu pereți tăiați, pentru un contact liber cu atmosfera !

Și pentru că orice film are și un sfîrșit — iată-l și pe al nostru : în scena finală (foto 4), animatorul cercului — prof. Valentin Badea, directorul școlii, cum pe post de meteorolog șef.

Concursul „Cine știe mai mult"

Dragi prieteni, iată, începe și etapa a II-a a concursului pe care îl cunoașteți.

Potrivit regulamentului la acest concurs pot participa elevii din clasele V, VI și VII. Săptăminal vor fi publicate cite 6 probleme. Ele reprezintă o serie. Întreaga etapă de concurs cuprinde 4 serii.

TEHNICA CONCURSULUI

În gazetă se va publica o fișă cu probleme destinate concursului.

La textul fiecărei probleme vor fi indicate cîte trei răspunsuri. Uneori, numai unul din ele este cel adevărat, alteori — două sau chiar toate trei. Concurentul trebuie, așadar, să afle singur rezultatul, pentru a-l exprima în chipul următor :

— dacă este de acord cu *primul răspuns* indicat, va scrie cifra 1 ;

— dacă este de acord cu al *doilea răspuns*, va scrie cifra 2 ;

— dacă este de acord cu al *treilea răspuns*, va scrie cifra 3 ;

În cazul în care sînt valabile, după părerea lui, două ori chiar *toate trei rezultatele* din gazetă, concurentul va scrie, respectiv, cifrele 1 și 2 sau 2 și 3 sau 1 și 3, sau *pentru toate trei* — indicativul X.

CUM SE TRIMIT FIȘELE DE CONTROL

Rezultatele trebuie trimise redacției într-un singur plic și numai la sfîrșitul etapei, care cuprinde 4 serii de întrebări. Răspunsurile le veți scrie direct pe fișa decupată, în rubrica a cincea, lăsată anume liberă în dreptul fiecărei întrebări.

Răspunsurile se trimit pînă la 15 ianuarie 1967, data poștei.

Dacă nu sînt cuprinse toate cele patru serii, răspunsurile nu participă la concurs.

Nu uitați să scrieți pe plic, citeț : *numele, clasa* și *școala, adresa exactă de acasă.*

Un concurent *nu poate trimite mai multe variante.*

Urîndu-vă succes, vă anunțăm premiile pe care le veți putea obține, răspunzînd corect întrebărilor din concurs, în urma tragerii la sorți :

1 PREMIU I : *o bicicletă.*

2 PREMII II : *cîte un aparat de fotografiat.*

3 PREMII III : *cîte un stilou.*

8 MENȚIUNI : Constînd din : *cărți, materiale de sport, mape, stilouri etc.*

ETAPA A II-A — SERIA I-A

1. „Fiind bătrîn de zile — scrie cronicarul *Ureche* — căzînd în boală grea, a plătit datoria sa ce-a fost dator lumei și s-au săvîrșit în anii 7054, Septemvre 2, vineri la miază-noapte și cu cinste l-au îngropat în mănăstire la Pobrata ce-i făcută de dînsul..." Despre care domnitor vorbește cronicarul ?	**Bogdan**	**Ștefăniță**	**Petru Rareș**	
2. Unde se fabrică polistiren în țara noastră ?	**Săvinești**	**Borzești**	**Făgăraș**	
3. Costel s-a ambiționat să aprindă... apa. Cu care dintre aceste elemente chimice ar putea reuși ?	**Potasiu**	**Sodiu**	**Clor**	
4. În vacanță, Sandu a fost la mare. Pentru prima dată, atunci, a trecut la Cernavodă pe minunatul pod de peste Dunăre, construit de arhitectul român Anghel Saligny. Cu ce alte construcții s-a mai făcut renumit acest constructor ?	**Primele noastre căi ferate**	**Primele silozuri**	**Poduri metalice**	
5. „Nechifor Lipan nu mai era. Se înălțase deasupra ? Căzuse dedesubt ? Aici, între Sebasta și Suha trebuia să găsească ea (Vitoria) cheia adevărului. Nu i se părea nici greu ; căci Calistrat Bogza și tovarășul său puteau fi găsiți la casele lor..." Gîndiți-vă la scrierile lui M. Sadoveanu și, aducîndu-vă aminte din care dintre ele face parte acest fragment, spuneți : cine era tovarășul lui Calistrat Bogza ?	**Iorgu Vasiliu**	**Ilie Cuțui**	**Toma Ion**	
6. Silvia a primit în dar o reproducere după un tablou al pictorului român *Theodor Aman* (1831—1891). Dacă vă spun că el înfățișează *„Hora Unirii la..."* puteți completa numele orașului ?	**Craiova**	**Focșani**	**București**	

CITIȚI ACESTE CĂRȚI :

„Papuciada"

O armată triumfătoare a intrat în Bușteni ziua-n amiaza mare. Oamenii au venit, grămadă, s-o vadă. A fost de ajuns să-l vadă pe Luță călare pe urs. Și nu numai atît. Pe Rît fără git, gătit cu panglici, lîngă alți „voinici" și lîngă Iscodici.

S-au deschis ferestrele, s-au umplut balcoanele, oamenii își lăsau treburile și le ieșeau în cale cu urale. Armata triumfătoare nu era prea mare și abia coborîse de la munte, unde întreaga vară se luptase cumplit cu o fiară care pusese stăpînire pe coclauri.

Și acum, victorioasă, se întorcea acasă. Dar oamenii nici nu știau și nici nu puteau să știe de cîtă vitejie a dat dovadă, cum a înfruntat furtuni, cum a fost în bîrlog și prin văgăuni. Și au zis cînd au venit s-o vadă : iată armata lui Papuc.

Dar cine a urmărit-o ceas de ceas, pas cu pas, și a cunoscut-o, a scris „PAPUCIADA", o carte deosebit de interesantă pentru voi și semnată de marele nostru scriitor CAMIL PETRESCU. Vă recomand să urmăriți și voi în „PAPUCIADA" întîmplările nemaipomenite și, uneori, pline de haz, ale acestei armate a lui Papuc.

„Eu și Bătrînul Lup de Stele"

— Atențiune ! Atențiune ! Oameni de pe Terra !... Vorbește Bătrînul Lup de Stele ! Raportez că sînt în drum spre Pămînt. Voi sosi... la 1 ianuarie, anul 2078... Vă voi da amănunte mai tîrziu...

Despre aventurile unui îndrăzneț astronaut în ciudata lume a sirenelor violete, cît și despre alte personaje care vor apare în acest roman : Trăienel, strănepotul Bătrînului Lup de Stele, strania zeiță pe care bătrînul a adus-o la bordul astronavei fotonice „Uranus I" atunci cînd s-a întors pe Pămînt, Automatul de Spus Basme și ultima, dar nu cea mai din urmă, Liria, frumoasa fată pe care bătrînul a cunoscut-o într-una dintre peregrinările lui siderale, veți afla citind romanul științifico-fantastic „EU ȘI BĂTRÎNUL LUP DE STELE" scris de Viorica HUBER și apărut anul acesta în Editura tineretului.

Scriitorul ALECU POPOVICI vă povestește, începînd cu numărul de azi, cîte ceva din

MINUNATELE ÎNTÎMPLĂRI ALE TEATRULUI (I)

CUM ÎN ACEASTĂ IARNĂ SE ÎMPLINESC 150 DE ANI DE LIMBĂ ROMÂNĂ PE SCENĂ, VOM CĂUTA SĂ VĂ POVESTIM CÎTEVA ÎNTÎMPLĂRI DIN ISTORIA TEATRULUI NOSTRU DIN CELE MAI VECHI TIMPURI ȘI PÎNĂ ÎN ZILELE NOASTRE.

SĂ ADUCEM DECI PE „SCENĂ" FAPTE ALE TEATRULUI ROMÂNESC.

... La lumina focului din peșteră siluetele oamenilor aruncau umbre fantastice pe pereți. Un om înalt se apropie de foc și înălță palmele în sus. Toți tăcură. Omul încins cu un colan din dinți de animale scrijelă cu o așchie de cremene pereții peșterii și iată : silueta fiarei, iată vînătorii în genunchi la pîndă... Din nou tăcere. Se auzea numai răsuflarea aspră a unui vînător rănit de colții unei fiare la goana de azi dimineață. Deodată, în rotocolul de lumină din jurul focului, izbucni o arătare fioroasă cu blană. Și în apropierea ei un om cu topor... Cele două umbre se urmăreau, se înfruntau, se pîndeau... Cei din peșteră băteau ritmul cu palmele. Omul răpuse jivina. De sub blană se tîrî în genunchi un alt om, cel care „jucase" rolul fiarei. Ei credeau că imitînd cele întîmplate vor birui a doua zi, mai ușor, vînatul...

Așa s-a întîmplat poate într-o peșteră undeva, în nordul Dunării, în podișul Carpaților, în noaptea istoriei. După mii de ani, cercetătorii au găsit topoarele de cremene, oasele de bour, dar și silueta gingașă desenată pe pereți, coloane frumos lustruite și o vatră pe care a ars poate și focul primei „reprezentații" teatrale de pe aceste meleaguri.

... În fața palatului cu șapte turnuri se adunase o mulțime de oameni cu cojoace de capră în spate și căciuli țuguiate în cap. O ușă de fier s-a deschis și în pragul ei s-a ivit marele preot. El îi anunță pe oameni că a fost ales solul care să ducă mesaj zeului Zamolxis. Începură să sune tobele din piele neargăsită... Cîțiva ostași în mantii de stofă frumos brodate, cu fibule și brățări de aur, paftale și aplice de argint și aur pe coifuri și paveze, avînd arme cu minere și teci încrustate și scuturi cu ornamente de bronz, făcură cîțiva pași înainte. Începură să bată pămîntul cu pași mărunți, cînd apropiindu-se, cînd îndepărtîndu-se, pe ritmul unui flaut. Un soldat ieși înainte și altul îl urmă. Apoi, primul începu să-l urmărească pe cel de-al doilea într-o horă tot mai sălbatică. Deodată unul din ei sări și îl lovi pe celălalt cu un strigăt. Cel atins căzu, prefăcîndu-se că e rănit și apoi că moare... Mulțimea îi urmărea cu un murmur care se înălța și cobora ca un cîntec acompaniind această pantomimă războinică (despre care ne povestește și marele istoric și călător grec Xenophon în anul 399 î.e.n.)...

Dansuri, pantomime, imitații, ele sînt veștile pe care istoria ni le-a păstrat despre un anume început de teatru la geto-daci.

(Va urma)

ÎNTRECEREA MICILOR GIMNAȘTI

Timp de 3 zile, între 26 și 28 noiembrie, la Timișoara s-au desfășurat finalele campionatelor republicane de gimnastică pentru copii și juniori mici. Cei peste 400 de participanți au oferit sutelor de spectatori, precum și specialiștilor în această disciplină sportivă, evoluții dintre cele mai frumoase în toată gama probelor. În cadrul acestei pasionante întreceri sportive a celor mai mici gimnaști, au fost cucerite 26 de titluri de campioni republicani. Pe echipe titlurile de campioane republicane au fost cucerite la fete de asociațiile *„Viitorul"* — București și *„Flacăra"* — orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, iar la băieți, de asociațiile *„Școala sportivă nr. 2"* — București și *„Banatul"* — Timișoara.

41630

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața „Scînteii" telefon 17 60 10, 17 60 20 : Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"